

OSLOVSKI KAŠELJ

Oslovski kašelj je nalezljiva bolezen, ki jo povzroča bakterija *Bordetella pertussis*.

ZNAKI BOLEZNI

Oslovski kašelj se začne s prehladnimi znaki. V 1-2 tednih se izcedku iz nosu pridruži še kašelj, ki se običajno pojavlja v napadih. Dolgotrajen napad kašlja onemogoča normalno dihanje. Bolnik zaradi kašlja ne more zajeti zraka. Ko napad popušča, je ob vdihu slišen zvok, ki spominja na riganje. Bolezen se zato imenuje oslovski kašelj. Bolnik po končanem napadu kašlja in izkašlja gosto sluz, pogosto tudi bruha.

Pri mladostnikih in odraslih poteka oslovski kašelj neznačilno in lažje kot pri majhnih otrocih. Največkrat je posledica okužbe z bakterijo *Bordetella pertussis* dolgotrajen, suh kašelj, brez značilnih napadov, riganja ali bruhanja.

Pri otrocih do 1. leta starosti, zlasti mlajših od 4. mesecev, je oslovski kašelj resna bolezen. Zaradi težav z dihanjem in potrebi po dodatnem kisiku se majhni otroci zdravijo v bolnišnici. Redki, vendar možni so tudi precej resni zapleti, ki ogrožajo življenje.

Poleg zelo majhnih otrok **so najbolj dovzetni za težji potek boleznin in za razvoj komplikacij tudi kronični pljučni bolniki, bolniki s prirojenimi srčnimi napakami ter osebe z imunsko pomanjkljivostjo.**

Zaradi lastne zaščite in zaščite oseb, s katerimi smo v kontaktih, priporočamo, da se v primeru pojava znakov prehlada, ki se jim kasneje pridruži še suh kašelj, zglošite pri osebnem zdravniku, da z ustreznimi preiskavami potrdi ali ovrže okužbo s povzročiteljem oslovskega kašlja.

NAČIN PRENOSA

Povzročitelj oslovskega kašlja se prenaša kapljično (**kihanje, kašljanje, glasno govorjenje,...**). **Kapljičen prenos je mogoč pri tesnejšem stiku med okuženo in zdravo osebo. Kužne kapljice se širijo na razdalji največ do enega metra.**

Bolnik z oslovskim kašljem je najbolj kužen na začetku boleznin, ko je prisoten nahod in prve tri tedne po pojavu kašlja.

Zato je pri preprečevanju prenosa pomembna ustrežna higiena: **To pomeni, da si usta, kadar kašljamo, pokrijemo z robcem, ki ga po uporabi odvržemo v smeti in si umijemo roke. Roke si redno umivamo z milom in vodo, lahko tudi z robčkom, namočenim v alkoholno razkužilo. Pomembno je, da kadar zbolimo, obiščemo svojega zdravnika in nato ostanemo doma, da okužbe ne širimo.**

PREPREČEVANJE

Za okužbo so dovzetni zlasti dojenčki in necepljeni majhni otroci ter osebe z oslABLJENO imunostjo, zato poskrbimo, da ne pridejo v stik z bolnikom.

Prostor in bolnikovo okolico pogosto zračimo in mokro čistimo. Potrebno je pravilno umivanje in razkuževanje rok po stiku z bolnikom ali njegovimi izločki.

Najpomembnejši preventivni ukrep je cepljenje.

ZDRAVLJENJE

Antibiotik olajša simptome oslovskega kašlja le, če jih bolnik prejme dovolj zgodaj (prve dni). Kasneje, ko napadi kašlja trajajo nekaj časa, antibiotiki ne bodo spremenili poteka bolezni, skrajšali pa bodo čas kužnosti. **Po petih dneh zdravljenja z antibiotikom bolnik ni več kužen** in se lahko ponovno vrne v kolektiv, če mu njegovo zdravstveno stanje to dopušča. Bolnika, ki ni zdravljen z antibiotikom, bi morali osamiti za 4- 6 tednov.

CENTER ZA EPIDEMIOLOGIJO
ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO LJUBLJANA